

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Entered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3d, 1879.

POMEMBNO

Naročnikom naznamjamo, da več ne pošljamo potrdil za poslane naročnine. Zaštanjte potrdil poleg naslova na listino, ki kaže katerega dne, meseca in leta je naročnina plačana.

U p r a v a

No. 205 — Štev. 205 — VOLUME LIII—LETNIK LIII NEW YORK, OCTOBER 22, 1945 — PONEDELJEK, 22. OKTOBRA, 1945

Tel. CHelsea 3-1242

ANGLIJA ZAVIDA RUSIJO

Ameriška in angleška vlada sta protestirali pri ruski vladi proti njeni trgovski pogodbi z Mađarsko, ker po njej dobi Rusija 50 odstotkov industrije in prevoznih sredstev.

Angleška vlada je mnenja, da tako pogodba, za katero je vzel več mesecov dela, da je bila sklenjena, ne bi bila smela biti sklenjena enostransko med samo dvema državama brez oziroma na ostale članice zavezniške kontrolne komisije, čeje predsednik je maršal Klementi Vorosilov.

In to je še ob strani dejstva, da Rusija vedno bolj gospodarsko posega v jugovzhodno Evropo in zavzema vedno več vpliva v Škodo Angliji. Skoro na isti način je pred vojno delala Nemčija po istih deželah Evrope.

Rusko-mađarska pogodba je bila sklenjena za pet let. Po njej bo Rusija pokupila 50 odstotkov delnic mađarskih tovarn in drugih naprav v zameno za blago iz Rusije. Mađarska zavzemska vlada se zelo protivi, da bi priznala to pogodbo in angleško-ameriški protest je prisel mogoče zadajo minutu, da prepreči, da bi mađarski parlament pogodbo potrdil.

Novo presenečenje za zvezne zaveznice

Rusija je zaveznicam povzročila novo veliko presenečenje, ker je naznaniila, da bo brez vsakega odlaganja prieti diplomatske odnosne z vladu dr. Rennerja v Avstriji. Izjava, ki jo je včeraj objavila zavezniška kontrolna komisija, samo naznana, da je dr. Rennerjevi vladi objavila zavezniška kontrolna komisija, da je dr. Rennerjevi vladi razširjena oblast po vsej Avstriji.

Sinoč pa je dr. Renner prejel posebno rusko sporočilo, ki pravi, da Moskva želi postaviti diplomatske odnosne in zamenjati diplomatske zastopnike.

To pomeni, da hoče Rusija dati avstrijski zvezniški vladi popolno priznanje, četudi beseda "priznanje" ni v izjavi zavezniškega sveta. In to je v soglasju z določbo potsdamskega sklepa, da bodo avstrijske vrnane zadeve vodili zastopniki okupacijskih dežel. Zavezniška izjava med drugim pravi: "Nekatere zadeve si pridržuje zavezniški svet in izdana bodo poznejša naznana, kakor bodo nanesle potrebe, dr. Rennerju in bodo označila te posle."

Iz delavskih krogov

Štrajk premogarjev končan. — V Detroit, Mich., so pričeli z stavko vslužbeni elektrarni in 2,000,000 stanovnikov je ostalo brez elektrike v južnem Michiganu.

DETROIT, Mich., 20. oktobra. — Vslužbeni vseh elektrarn, ki so last "Consumers Power Co." so pričeli v stavko minoli četrtek popoldne. Radi neprakovanega štrajka tisočnih vslužencev imenovane družbe, ostalo je najmanj 2,000,000 prebivalcev dolnjega dela države Michigan brez električne, vsled česar so morali prenehati z delom in neštrevilnih tovarnah, katere rabijo električni pogon v svojih podjetjih.

Tukajnjim štrajkarjem, ki so ostavili delo v elektrarnah imenovane družbe, so se pridružili tudi vslužbeni Zilwaukee elektrarni v dolini Saginaw. Delavci, ki oskrbujejo parne kotle in turbine enostavno niso prišli na delo. To velja tudi z oziroma na velike elektrarne v Battle Creek, Mich., in povsodi so morali zapreti električne zveze med elektrarnami, zasebnimi hišami in tovarnami, le zveze v bolnicami in policijskimi postajami se poslujejo normalno.

Vslužbeni elektrarni, ki so člani unije organizacije C. I. O., zahtevajo povečanje plače v zvezku 80c. na uro.

Katkini so ti posli, katere si je pridržal zavezniški svet, je zadeve ruskih zastopnikov v zavezniškem svetu, ki pa do sedaj o njih niso razpravljali. Toda sklepajoč po njihovem včerajnjem delovanju, vnavaj odnosaji niso pridržani posli, ker je s tem Avstriji dovoljeno, da sama vodi svoje vrnane posle.

Amerika sicer najbrže ne bo našprotovala Rusiji, da obnovi diplomatske odnosne z Avstrijo, toda nikakega dvomi ni, da bo Anglija vložila protest. Diplomati sedaj zopet uglibijo, zakaj je Rusija obrnila top v to smer.

V zvezi s tem naj bo omenjeno, da je vladu dr. Rennerjeva, ko je bila postavljena v aprilu, o tem obvestila Washington, London in Moskvo. Ker pa je bil tedaj Dunaj pod popolno oblastjo Rusije, sta bila Washington in London o tem obveščena preko Moskve po radio.

Rusija bo tedaj prva država, ki bo priznala zavezniško vlado. Vsled tega bo tudi njen poslanik dekan ali načelnik inozemskih poslanikov.

Dr. Renner je časnikarskim poročevalcem izrazil veliko zadovoljstvo nad tem, da bo Rusija priznala njegovo vlado.

"Priznanje je zelo velik korak do obnove," je reklo dr. Renner, "in prvi prizor v napredku do resnične neodvisnosti Avstrije. Drugi prizor bo dosegla gospodarske neodvisnosti Avstrije s tem, da bo obnovljena naša industrija in poljedeljstvo in naša trgovina s sosednimi državami, kar bo nekaj časa nemogoče brez pomoči od zaveznikov in UNRRA. Zadnji prizor pa bo odpoklic okupacijskih čet v popolno prevzetje oblasti od strani vlade. Toda ko nam bo dano priznanje bomo mogli takoj prositi, da bo Avstrija sprejeta med Združene narode."

Dr. Renner je reklo, da bi morali zavezniški med seboj bolj složno delovati, in tako bo mogoča tudi Avstrija gladkeje občevati s svojimi sosednimi. Za primer je navedel naslednji slučaj: Avstrija ne more Mađarske zalagati s temi, da opore v rudnikih, da bi v zameno dobiti mađarski premog, ker se Rusi in Amerikanec ne morejo sporazumeti, kdo naj da na razpolago ladje — ki so slednji avstrijske ladje — da blago razvozijo po Donavi.

PROTI - RUSKA PROPAGANDA NA MADŽARSKEM

Budimpešta, 17. okt. (ONA). — Prav kot Dunaj je tudi Budimpešta gnezdo zarot, govic in spletka, katerih edini cilj je — povzročiti vojno med Rusijo in zavezniški zavezniški. Tu v Budimpešti se nahajajo najbolj pristni hujškači na vojni...

Stranka malih posestnikov, ki je v občinskih volitvah v Budimpešti porazila komuniste, je prežeta mržnje proti Rusom. Pametnejši pravaki te stranke sami priznavajo, da je mnogo nacistov, fašistov in drugih reakcionalarjev vseh vrst našlo v vrstah te stranke svoje mesto in pravijo, da je njihova navzočnost zelo neprijetna — storili pa niso nesesar, da bi stranko očistili teh elementov. Pred par dnevi je začela krožiti od kavarne do kavarne govorica, da je Britanija pretngala odnosne s Sovjetsko unijo. Vaš korespondent je videl v več kavarneh kako so si Madžari veselo napivali "na srečo v prihajajoči vojni" — neverjetno, toda resnično.

Koncem milonega tedna so premogarji dobili poziv, naj se vrnejo na delo v pondeljak, oziroma zjutraj dne 22. oktobra. Toda mnogo premogarjev ni bilo doma, ker so odpovedovali na lov in ribolov v pričinu oddaljene kraje, tako da bodo delo v rovih moralno po-

Kupujte
Victory Bonds
potom
Pay-Roll Savings Plan

General Calles umrl v Mexico City

V mehiškem glavnem mestu je v petek umrl general Plutarco Elias Calles, bivši mehiški predsednik. Star je bil 68 let. Bil je operiran in zdravnički so ga že razglasili izven nevarnosti, ko se mu je položaj nenadoma poslabšal in je umrl.

Leta 1924, kmalu ko je postal predsednik, je nastala revolucija v državam Michoacan in Jolisco proti njegovemu protivernemu vladi. S pomočjo generala Lazaro Cardenas in Manuel Avila Camacho se mu je posrečilo odvrtiti državljanško vojno.

Leta 1936 je pred svojimi natočniki zbežal v Združeno državo, 5. maja 1941, ko je prenehal biti predsednik Cardenas, se je zopet vrnil v Mehiko in je teto pozneje prevel svoje mesto v armadi.

Tekom let je bilo doseženo edinstvo, kar se je pokazalo na banketu, ki so ga priredili generali na čest predsedniku Camacho v septembru 1942. Ko so bili med drugimi gosti navzoči tudi širje bivši mehiški predsedniki: Calles, Rubio, Rodriguez in Cardenas.

Njen poveljnik kapitan G. B. Carter in mnogo njegovih častnikov in mornarjev veden, da je bila to zadnja vožja v domačem pristanišču v New York. Toda, ko je počasi plula v pristanišču, so se njeni topovi še vedno svetili, njen krov je bil čist in še vedno je bila nekdanja "Old Lady".

Z Mornariški dan, 27. oktobra, je bila sicer dana čast oklopnički Missouri, da bo že nje

ZADNJA POT OKLOPNICE "NEW YORK"

Oklopnička New York je v petek priplula v svoje pristanišče New York. — Med tem časom je bila od doma 31 mesecov in se je vdeležila štirih bitk.

To je bila zadnja pot oklopničke New York domov, kajti v nekaj tednih bo razbita za staro železje, ali pa jo bodo porabili za cilj atomsko bombo.

Oklopnička je pripljala 1400 mož svoje posadke in 1050 vojakov, ki so se borili na Pacifiku in da se vrnejo v mirno življenje. Oklopnička New York lahko s ponosom gleda na dolgo dobo svojega življenja in na slavne bitke, katerih se je vdeležila. Po morjih je vozila 31 let in kot pravi kratko mornariško poročilo, je šaško skozi naslednje: tri dni velike znage ob severni Afriki, počasni napeti meseci na Atlantiku, težki tedni v vodah okoli Iwo in 18 dni pekla in slave pri Okinavi.

Njen poveljnik kapitan G. B. Carter in mnogo njegovih častnikov in mornarjev veden, da je bila to zadnja vožja v domačem pristanišču v New York. Toda, ko je počasi plula v pristanišču, so se njeni topovi še vedno svetili, njen krov je bil čist in še vedno je bila nekdanja "Old Lady".

Z Mornariški dan, 27. oktobra, je bila sicer dana čast oklopnički Missouri, da bo že

predsednik Truman nadziral vojno brodovje, toda oklopnička New York je imel čast, da je plula na čelu bojnim ladjam, kajti so prihajale v newyorskemu pristanišču. — Sedaj je v newyorskem pristanišču 43 ladij, Mornariški dan, pa jih bo 51.

Oklopnička New York ima 34 tisoč ton in je dolga 572 čevljev. Do vrha njenega jambora je visoka 186 čevljev.

30. oktobra bo oklopnička New York odplula v Boston, kjer bo čakala, da bo uničena.

Dr. Josip Tiso prijet
Bivši lutkasti predsednik Slovaške, dr. Josip Tiso in njegov brat Stefan Tiso, bivši ministrski predsednik, sta bila prijeti v ameriški vojaški zoni v Nemčiji in bosta izročena češkim oblastim.

ŽUKOV BO PRIŠEL PRIHODNJE LETO

Maršal George K. Žukov, čeprav obisk pred nekaj tedni je bil odložen zaradi njegove nenadne bolezni, je v zelo prijaznem pismu generalu Eisenhowerju rekel, da mu je zelo žal, da ni mogel obiskati Amerike in je izrazil upanje, da bo mogel priti prihodnje leto.

Žukovo pismo, ki ga je general Eisenhower poslal vojnemu uradu, se glasi:

"Želim, da sporočite predsedniku Trumanu mojo globoko ravaležnost za povabilo, da bi obiskal vašo deželo. Povabilo enim zelo visoko, ker sem vedno upal obiskati Združene države. Potovanje bi mi nudilo priložnost, da bi predsednika Trumana osobno spoznal in bi prišel tudi v stik z najoddilejnimi poveljniki ameriške armade, s katerimi sem preživel vojno v prijateljstvu in vojnem tovarištvu.

V nesrečo pa sem zbolel in še sedaj se ne počutim dovolj dobro za dolgo potovanje. Poleg tega je vsled bližajoče se zime več težavnih organizacijskih vprašanj, ki jih mora rešiti naša armada in bi vsled tega bilo zelo težko iti na potovanje malo pozneje.

Prosim, da predsedniku sporočite moje oproščenje ter iskrene pozdrave.

Z odritim obžalovanjem Žukov."

nem delu Chapultepec. Prebijalstvo upa in je uverjeno, da postane Aleman prihodni predsednik Mehike.

"La Prensa".

GRČIJA POD VLADO DAMASKINOSA

Atene, 18. oktobra. (ONA). — Prvaki opozicije z največjo odločnostjo protestirajo proti prevzemu vlade po regentu Damaskinosu, češ, da je njegov kralj nekakšen "legalen državni udar", ter da je nadaljevanje "kamufliranega fašizma" pod katerim mora danes živeti 8 milijonov Grkov.

Samianopoulos, ki je bil zunanjji minister in je pred nekaj meseci odstopil, da je začel regent Damaskinos s tem svojim korakom "politično akrobacijo", katere mu ne bo nikdo smel pripomoreti. Drugi prvaki opozicije primerjajo regentov korak z nastopom kralja Jurija po njegovem povračku iz izgnanstva leta 1936 in naglašajo, da je kralj proti-ustanoven in nezakonit.

POROČILO IZ CASABLANKE

Casablanca, 18. okt. (ONA). — Največ govorje v tukajšnjih bazarjih povzroča navzočnost ameriških čet v tej koloniji. Bivši francoski kolaboracionisti si prizadevajo dokazovati, da ima ameriška vlada nekaj glede tega pristanišča v francoskem Maroku. Nekateri teh govorje so zavzele tako velik obseg, da so celo pariški časopisi razpravljali o njih.

Nedavno so ameriške oblasti izdala dovoljenje domačinom, da običejno ameriško vojsko taboriše v jugozahodnem delu Casablance. Naprave so ogromne obseg — primerno za 100,000 mož — in opremljene z vsem potrebnim. Ni čuda, da preprosti Arabci kimajo z glavo in si govore, da Zedinjene države pač niso gradile takih ogromnih naprav brez dalečnejših namenov.

MNOGO NEMŠKIH INDUSTRIJALCEV ŠE VEDNO SVOBODNIH

Washington, 18. okt. (ONA). — Iz zanesljivih virov prihaja vest, da je dober del važnih nacističnih industrijev, katerih imena se nahajajo na seznamu 1,800 nacističnih gospodarskih magnatov, katero že Zedinjene države polovito, načelno vsemu še vedno svobodnih v ameriški zoni v Nemčiji.

Glasom teh informacij kažejo ameriški častniki izredno nemški industrijski magnati "boječnost" v navzočnosti tov, tako da se opazovalcu vsljuje misel, da jim je neprijetno "žaliti" te osebnosti, ki so v prvi vrsti pripomogle Hitlerju do njegove pozicije in mu omogočile obroževanje.

Dober vzgled je znani baron Walther von Oppenheim, ki je bil vseskozi Hitlerjeve dobe eden najvažnejših nemških industrijalistov. Še celo po publikaciji ameriškega seznama, na katerem se nahaja njegovo ime, se je nemoteno sprejal po ulicah mesta Koelna, česte v družbi nekega ameriškega polkovnika, ki je baje skrbel za to, da je bil jeep vedno na njegovo razpolago. Baron Oppenheim je imel na razpolago tudi neomejene količine bencina ...

Baron Oppenheim baje pričakuje z veliko napetostjo prihod v Nemčijo različnih ameriških in

"Glas Naroda"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation)
Frank Saksner, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18TH STREET, NEW YORK 11, N. Y.

52nd YEAR ::

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDURZENJE DRŽAVE IN KANAD: \$7.—: ZA POL LETA —\$3.50; ZA ČETRT LETA —\$2.—
ZA JUGOSLAVIJO — \$8.— LETNO: \$4.— ZA POL LETA —\$4.—

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan in izvemelj soboto, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

Telephone: CHelsea 2-1242

Ford in Buick

Početkom sedanjega stoletja, sta Henry Ford in David Buick pričela izdelovati prve avtomobile in sicer "na droblno". Oba sta bila dokaj uspešna, kajti njuna, prvočno le majhna podjetja, so se kasneje razvila v skoraj največja, kar jih je v naši republiki. Henry Fordov namen in cilj je bil teda, da postane njegovo podjetje kar največje, in ko je njegova prva tovarna postala v resnici velikanska, je bil njegov glavni namen, iznebiti se svojega druga, senatorja Cousina. To se mu je tudi posrečilo, kajti Ford je pokupil vse delnice, katere so bile tedaj še last njegove delniške družbe, in tako je tedaj izplačal senaforju Cousinu nekako 31 milijonov dolarjev za njegov (Cousinov) delež pri Fordovem podjetju. Vse to bogastvo je družba pridobila tekom par kratkih let. Za koliko milijonov se je Henryjevo premoženje počelo od onega časa nadalje, je neznan, kajti tozadneva vzbudila niso merodajna. Toda on je tipičen podjetnik, kajti njegovo geslo je le — denar.

David Buick je pa bil povsem drugačen človek, kajti, ko mu je znana General Motors Corp., ki so jo tedaj ustavili, ponudila tri milijone dolarjev za njegovo podjetje, oziroma za njegove delnice, je bil s tem zadovoljen, in je ponudil sprejem ter odsel v pokoj. David Buick je bil toraj v pokoju in tako je odšel na potovanje, da vidi kako naša republika izgleda v krajih izven države Michigan. Na tem potovanju je obiskal mnogo svojih priateljev, kateri vsi so bili podjetniki in so ga tako pridobili za to, da je naložil dokaj velike svote svojega denarja v razna petrolejska in rudniška podjetja, katera vso so se pa kasneje izkazala, da nimajo nikake vrednosti. Tako je nekega dne pronašel, da mu je od vsega premoženja ostalo le še 50 tisoč dolarjev in tako je sklenil da je boljše ako se vrne v svojo lastno stroko delovanja. Tako se je vrnil v svoje domače mesto, oziroma v Flint, Mich., kjer je pričel z izdelovanjem neke nove vrste takozanih "karburatorjev."

Kmalu na to je pa pronašel da, — medtem, ko je bilo pedeset tisoč dolarjev dokaj lepa svota denarja tedaj, ko je pričel izdelovati Buick-avtomobile — pomenja v podjetništvu le malo sveto leta 1916, odnosno sveto, z katero ni mogoče pričeti kako veliko podjetje. Radi tega je obiskal nekega prijatelja, ki je bil bankar, da se pomenuje glede posojila, toda slednji mu je dejal, da zamore dobiti posojilo le ako ima kakšno več vredno imovino, na katero se potem lahko vknjiži ono posojilo, katero bi mu bankar dal. Potem je obiskal še razne druge znanee, ki so bili premožni, toda tudi pri teh ni dobil začenjenega posojila, kajti njegovi znanci so vedeli, da je prejalo našo tisoč dolarjev v taka podjetja, katera vsa so se izjavila, tako da so ga smatrali za slabega poznavalca trgovskih razmer in podjetij. Radi teh okoliščin Buick ni zasmogel razviti svoj "karburator" in tako je izgubil vse, kar je še imel. Potem se je vrnil v Detroit in je tamkaj skušal dobiti delo in zaslužek pri Fordu, toda slednji ni ugodil njegovi prošnji. Postal je toraj siromak in par let kasneje je bil rešen svojega siromaštva — potom smrti vsled raka po dolgotrajnih in izrednih mukah.

Tak je bil atomičen napredek in konec podjetništva pričetkom sedanjega stoletja.

NOV GROB V DULUTH der je prišel v Ameriko 1918.

Dne 28. sept. je umrl nagle Po poklicu je bil krojač. Zasmerti John Debelak. Zadeha pušča ženo, tri sinove (dva v ga je srčna kap. Star je bil armadi), dve sestri (eno v Cle-59 let in doma iz vasi Sv. Gre- evlandu, drugo v starem kra- gor pri Velikih Laščah, odko- ju) in več sorodnikov.

Paketna pošta v Jugoslavijo

Nova odredba glede velikosti paketov:

GLEDE POŠILJATEV ZAVITKOV V JUGOSLAVIJO SO NASLEDNJE DOLOČBE:

1. Eni in isti osebi v Jugoslaviji je mogoče poslati samo en zavitek na teden.

2. Zavitek ne sme biti težji kot 11 funtov; širina okoli in enkrat dolžina zavitka skupaj NE SME MERITI VEČ KOT 72 INČEV. — Premerite zavitek z motovozom.

Iz New Yorka do Jugoslavije je poštunje \$1.83 za zavitek 11 funtov.

Pošiljati je mogoče samo stvari, ki se ne pokvarijo.

ZRAČNA POŠTA IZ ZDR. DRŽAV

Od turkajšnjega glavnega poštnega urada smo bili obveščeni, da se sedaj zmore poslati pisma v Jugoslavijo po zračni pošti (Air Mail) ter pristojbina znaša 30 centov za pol ure težka pisma.

Dopisi

POKAŽIMO, DA JIH NISMO POZABILI . . .

South Charleston, W. Va. — slišala. Bog ve kaj je z njimi. Cenjeni: Zelo smo zaposleni, zdaj v jeseni. Moški pripravlja godo v našem rojstnem kraju posodo za to božjo kaplico, ju z ubogim ljudstvom. Skupajno jim vsaj sedaj, ko se je sadja in takih potrebščin za posta odprla in tudi zavitki zimo. Tako, da sem kar za cel teden zaostala z naročnino. Razveselimo jih za Božič, ali Novo leto. Nikdar tu, kar bomo darovali, ne bo manjka- lo; njim bo pa vse prav pri- šlo. Pokažimo in potrdimo, da jih nismo pozabili. Uboge si- Šajo sorodniki, in prijatelji iz rote, le pomislimo, koliko so domovine. Gospoda Remsa do- pisi so tudi zelo zanimivi, so seveda bolj žalostne novice kot kje v tujini, — hujše kot si mi moramo predstavljati.

Medtem, ko smo mi tako srečni, tu pri polni skledi, na gorkim, in čistem, brez straha, da nas spodlji in uniči dom smo preživeli vojno.

Mnogo pozdravov, —

Mrs. A. Karsek.

POVRATEK V DOMOVINO

Riverside, Cal. — Cenjeni ureduščištvo G. N.: Res, da zkasneli smo z našim odpotovanjem, ampak na 10. oktobra bomo odpotovali z vlakom. — Ker čas mi dopušča, pa hočem par vrstce napisati, zadnje dni te ograje. Hodim gor in dol, ob ograji, in premišljujem kaj predstavlja tale ograja? Gotovo, ako bi bili vsi bratje, ne gledate narodnosti, tega ujetništva ne bi bilo treba. Strast človeška, vzgoja, nas dovede da gremo eden proti drugemu. Zakaj? A kljub temu se ne morem pritoževati, ker vojaške oblasti so dovolile obiske, in krožiti od 5 ure do 10 zvezcer po cesti okoli taborišča. Za jesti nam dajo dobro, kod tudi dobro oblike, — Amerikanici so res nas postregli dobro.

Ne budem se oziral na nekatere vesti, ker verjamem, kar osebno vidim. Ker sem marsikaj videl, od Lahov in Nemčev, sem gotov, da naši tovariši, se nahajajo bolj kritično kod jaz. In jim želim iz celega sreca, da bi se tudi oni kmalu vrnili na preljubo slovensko zemljiški.

Gotovo, da vsak od nas, komu pretako res prava slovenska kri po žlah, priklonili se bomo in iz sreca poljubili slovensko zemljo. Zakaj bi se soražili med Slovenci, ki para- na je dala tisto moč do pravice prave, delavstva. Kod sem jaz, in več drugih tovarišev stradali, bili zaničevani ker smo ljubili mater, in jek, ko ga je nas naučila. Zakaj bi jaz, in ostali prizadeti trpinčenja, verjeli tistim, ki so nam do včeraj pesev v oči metali. Izkušen imam dovolj že iz otroških let, nočem niti opisati, ker preveč bi bilo sicer nenečeveškega.

Ne poznam osebno našega velikega voditelja Jugoslavije Tita, ampak zmagal je z zvestimi Partizani. Zakaj? — Zakaj pa niso drugi zmagali, ako so bili res pravčeni za delavstvo. Osla se labko spravi enkrat na led, a drugič je pa bolj težko, čeprav je žival, zapomni si prvo nevarnost.

Brez nič ni nič. Ako ni delavske roke, nič se samo ne napravi, — naj si bode kakoršno si bode delo.

Ne vidim ure, da bi stopil na slovensko zemljo, in tako se odločil lahko za zmerom. Pravi idealni Slovenec, vrnivši se domov, z veseljem bomo se oprijeli vsak svojega dela. Spet bomo polagomni si vsak svoj dom ustanovali, in zvesto podučevali mladino. Ne sme se kaj takega grozdejstva povrniti med slovensko mladino. Da bi spet brat ubijali in svojo slovensko zemljo zaničevali kot so nekatera mrčesa.

Give to the

NEW YORK National WAR FUND

nad nobenim, — prijatelji bo- mo vsi.

Zaključim teh vrst, Vi ured- nistro G. N., mi boste oprostili, ako sem Vas nadlegoval s temi vestečami. Pozdravljam vse za- poselene pri Glasu Naroda in Vam želim veliko uspeha Vašem časopisu širom Amerike, in v novi Jugoslaviji demokrat- skemu Tito.

Pozdravljam vse čitatelje- širom Amerike in iz ven.

Smrt fažimu, svoboda naro- du!

Z bratskim pozdravom —

Parl Bezjak.

IZ OKRAJA CERKLJE OB KRKI

Chicago, Ill. — Cenjeni! Moja prijateljica, Miha Ko- motor, je prejela pismo od njene matere iz Slovenije in sicer iz vasi Cresnice, pošta Cerkle ob Krki. Prosila me, če bi ga jaz prepisala in poslala na Glas Naroda, ako bi ga hoteli priobčiti? Prepisala sem samo bolj važne stvari. Pismo se glasi:

Ljuba hič! — Tvoje pismo sem prejela itd. Naznam, da smo bili preseljeni v Nemčijo 11. novembra 1941 in tam smo stradali do sedaj. — Ate je tam umrl 26. julija 1942. Francelj (sin) je pobegnil iz "Logra" in so ga ujeli in zo- pet zaprli, sedaj ne vem kje je in kaj je z njim — domov ga ne morem možgane nasiliti. Zemlja da za vse dosti hrane, sa- mo vzgoja je delavstvo, kod smo mi, je nas tlačila.

No, pa vsi Slovenci Ameri- kanci, se boste lahko bolj pre- pričali, ko boste Vam dana pri- lika obiskati preljubo sloven- sko zemljo. Znanci ali neznan- ci, prijazno bomo vsakega sprejeli, in vsakemu postregli po zmožnosti. Potem boste tu- di lahko rekli: resica je bila, in ponosim bomo, da smo slo- venske krvi. Mi pa bomo še bolj veseli, ker bomo lahko šli obiskati ostale naše slovenske obiske. Tam bomo lahko kaj se naučili, in izboljšali naš slo- venski dom in industrijo. Ne pa več na laško nositi denar, si metati pesev v oči na več načinov od gošpodov. Z našim delavstvom so svine kupili, in naše brate pobijali, in nas pa nobeden sovražstva vkoril.

Tvoj stric (Jože Kometar) je tudi umrl in več drugih. Drugič ti kaj več pišem. Srčne pozdrave od Tvoje

Mame.

Vem da Ameriški Slovenci z zanimanjem čitajo pisma iz starega kraja, posebno še tisti ki nismo še nič dobili in nič slišali od svojih, so li živi ali

RAZGLEDNIK

VOJNE IZGUBE IN NERABLJIVE VOJNE POTREBŠČINE

Zvezina vlada pričakuje, da bode imela kakih \$50,000,000.000 izgube vselih vojnih po- trebščin, katere so sedaj, po končani vojni postale nepotrebne in neuporabne. Te potrebščine bode treba seveda prodati, toda za nje se bode dobiti mnogo manj denarja, kakor so ga naši davkoplaci morali izdati za te potrebščine, ko so bile nove. Ako bi bile te potrebščine take, ki se lahko rabijo v navadnem vsakdanjem življenju, potem bi se prebivalstvo lahko pritoževalo, toda glasom proračunov zvezne vlade, se bodo te potrebščine lahko prodale za sveto \$10,000,000,000, dasiravno so še vedno vredne saj \$60,000,000,000 dočim je moralna vla- da plačati za nje, ko so bile popolnova nove lepo sveto \$100,000,000,000. Tozadnevo blago je sedaj raztreseno po vseh krajih sve- velika.

zemlje da bi si dovolj krom- pirja pridelal.

Toraj pozdravljeni! Živel Tito!

Mary Turk.

Zamudo popravil

Cleveland, O. — Se prosi malo odpuščenja, ker sem ma- to zamudil z mojo naročino za list "Glas Naroda", kateri mi najbolje ugaja za čitanje. Tukaj Vam pošljem #7 za celo leto.

Vam želim mnogo novih na- ročnikov, in veliko uspeha pri listu. — Toraj pozdravljam vse čitatelje lista po celo Ameriki in Kanadi.

Vaš naročnik —

Frank J. Lorber.

Ali gledate za SOAP FLAKES?

Za izdelovanje mila so potrebne porabljene maščobe . . . kakor tudi za nylons, ženske pasove in tisoč drugih stvari, za katere čakate.

IZROČITE SVOJE PORABLJENE MAŠČOBE

NAJBOLJŠI PRIJATELJ

V NESREČI VAM JE:

SLOVENSKA NARODNA PODPORNA JEDNOTA

BRATSKA, DELAVSKA, PODPORNA USTANOVA

Sprejema možke in ženske v letih od 16. do 50, in otroke do 16. leta starosti.

Članstvo: 64,500

Premoženje: \$11,000,000.00

Za ožje informacije glede zavarovanja
vprašajte lokalnega tajnika društva SNPJ

Glavni stan:

2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VABILO NA VESELICO Z POJEDINO

SLOVENSKI DOM V L

Ljubljana je bila 38 mescev za vse mescane internacijske

Piše iz Ljubljane Matic Koprivec.

Nadaljevanje . . .

Nemeji so prepustili Rupniku tudi civilno upravo, seveda navedeno ker povsod so imeli svojega beraterja. Policija je bila pa sama zadost delavna. Ne moreš si predstavljati kako je bilo tu v Ljubljani od začetka leta 1933. Delali so samo domaći špicelni, lovili ljudi in jih zapirali. Tako so priznane pisatelja Preživog Voranca arretirali erlihovci. Bilo je pa pri policiji tudi dosti lemenatarjev in kar zravnih spad. . .

Ko je Laško gospodstvo v drugič in zadnjic sklical skupaj konzultno in nekaj županov, da jim je povedal koliko makaronov so nam dali je že delovala domaća policija. Z vso delavnostjo se je pa vrgla na delo ko je švaba zasedel se ta konec dežele. S tako vremenu so zapirali ljudi in jih dajali Nemcu v žrelo v koncentraciono taborišče, da ni imel gotovo v vsej Evropi takih pomagačev kot ravno pri nas.

Mislim, da so gotovo poslali samo iz Ljubljane nad 15 tisoč ljudi v Nemčijo. Pa niso samo zapirali, tudi pretepalni so grozno. Moške in ženske, delali niso nobene razlike. Tudi so pri vsljevanjih precej ljudi pobili. Tako so lansko leto u bili ing. Kotluška Ivana (moža od Davorine). Posebno poglavje je bilo delovanje domobranec pri sv. Urhu blizu Ljubljane. Tam so imeli postojanko za ubijanje ljudi iz Ljubljane in bližnje okolice. Tudi v Savo so jih metali in to vse v imenu Kristusa. Nemci niso teh ljudi gledali kaj lepo. Dejali so jim "Kristus kempferji".

Policijski zapori v Šempeterski so bili premajhnji. Januarja 1944 so zasedli morišnico ali prisilno delavnico. — Tam sem stanoval 3 meseca in pol. Ob neki priliki nam je dejal geštovac Simon: — "Saj Vam jaz nisem kriv, da ste zaprti, jaz nisem dal nobenega zapreti". To mučenje policije se je vršilo vse prav do zadnjega dne, ko smo bili osvobojeni.

To pismo se je zelo razvlekelo pa bom poslal še eno o Vrhniku, kjer bom opisal kako je bila Vrhnika prizadeta med to vojno.

Pismo, ki sem ti poslal na stari naslov, ki bo mogoče vrnjeno, je bilo kratko. Povem naj. Ti še svojo zgodbo. Gotovo si večkrat mislil v kateri vrsti sem jaz, ko si vedel, da smo deljenci. Povem Ti, da sem dobro vozil po leta 1943 novembra, ko me je vzel policija. Dokazov niso imeli nič, samo sum pa velik. No pa sem prišel januarju 1944 domov. Bil sem v Belgiji. Tudi pozneje nisem imel miru. Hodili so za menoj kakor sence. Pa

že se imel upanje, da mi dajo mir. Pa sem še prišel na vrsto. Danes 2. avgusta je leto ko so mene ponoči vzeli iz postelje. Šel sem z njimi. Dejali so da sem aretiran, naj se v petih minutah napravim, vzamem s seboj deko, žlico in šalo. Tako sem vedel, da ne bom prišel sam, ker je bil pred menoj vzeti tovariš, ki je bil tisto noč pretepen od policije. Eno noč nas je padlo notri pet, tu iz Kragovga.

Prvo zaslišanje sem še dobiti hitro opravil in sem zapustil na glavni policiji slavno podmornico. Da takoj povem kako podmornica je to: Klet brez oken, luč sveti noč in dan. Dolgost cea 12 m. široka 5 m.

Za posteljo so prične, če je te tokilo prostora, da moreš ležati, ker je vedno dobro obiskovana bila ta čas. Nad 80 ljudi ni bilo nič posebnega. Od tod so me dali v zapore na Pojanski cesti. Koncem avgusta sem šel spet na policijo. Dali so me v tako zvano živčno celico, na vrata pa napisali:

"Koprivec Matic ostane brez hrane in vode". To je bilo od torka do sobote. Hudo je bilo dva dni potem se pa privadiščakor Ghandi. No potem zaslišanju sem imel mir. Transporti so šli v Nemčijo od naše "Ketne" pa nihče nikamor.

Oktobra meseca zvemo, da pridemo pred sodišče. Dali so nam podpisati neke izjave, da priznamo naše grehe. Kdor se je branil so dejali, da imajo sredstva, da bo podpisal. Obtožen sem bil treh točk. 17. novembra nas dajo 8 na sodišče, kjer so nas pa zaprili kot preiskovance vsakega posebej, ker pa ni bilo prostorov se nas pomečkali kar vsakega k enemu kriminalcu. Jaz sem prišel kar med dobro družino. Misli si, če ima fant 6 gimnazij je kar "zrel". To je trajalo dobra dva meseca. Med tem časom, bila je zima sem čital knjige, dovolili so nam 23. januarja letos se je pa vrsila nenadoma sodna razprava. — Dva dni pred čitam v časopisu, da so vse kazni poostrene, pa sem si malo mislil, če se naša vse to na nas. Pa se je res. 24. ljudi potom tolmača zaslišanih je bilo od pol 11 do 12 in od 1 do 5 pop. Vsak je bil skoro samo to vprašan kaj pravi k temu kar je izjavil na policiji. Advokatov nam niso dali, tam na tistih prostorih v dvoranji 79 so sedeli naši znani policijski gg. komisarji in gledali pri vsakem nas v svoje akte.

Po končanem zasliševanju je spregovoril gestapovski oficir Vurnik (Slovenec, ki je pa nemško govoril) in predlagal dvema po 15, dvema po 10, enemu 8 vsem nam drugim po 5 let ječe. Predsednik sodišča, ki se je imenovalo Izredno sodišče za ljudsko varnost je dejal geštovac Simon: — "Saj Vam jaz nisem kriv, da ste zaprti, jaz nisem dal nobenega zapreti". To mučenje policije se je vršilo vse prav do zadnjega dne, ko smo bili osvobojeni.

To pismo se je zelo razvlekelo pa bom poslal še eno o Vrhniku, kjer bom opisal kako je bila Vrhnika prizadeta med to vojno.

Pismo, ki sem ti poslal na stari naslov, ki bo mogoče vrnjeno, je bilo kratko. Povem naj. Ti še svojo zgodbo. Gotovo si večkrat mislil v kateri vrsti sem jaz, ko si vedel, da smo deljenci. Povem Ti, da sem dobro vozil po leta 1943 novembra, ko me je vzel policija. Dokazov niso imeli nič, samo sum pa velik. No pa sem prišel januarju 1944 domov. Bil sem v Belgiji. Tudi pozneje nisem imel miru. Hodili so za menoj kakor sence. Pa

je bežal, pa še druge silil in prisilil, da so z njimi bežali. Kam? Tudi naši sovražniki s policije so bežali, so že vedeli zakaj. Tako je bilo ozračje vedno bolj čisto in 6. maja popoldne so nam odprli vrata v svobodo. Kako je bilo prijetno stopiti na cesto, tako lepo je sonce sjalo, pa smo stopili vsak po drugi cesti domov.

Videl sem na Bleiweisovi cesti kmata, ki je imel vprežene v vozu dve kravi, pa še zadaj je imel privezani dve, ki jih je poganjala žena. Kam je šel, ni vedel, zakaj tudi mogoče ne. Tako so mnogi morali poskusiti še eno svojo zasepljenost, ko so verjeli, kar jim je gospod povedal s priznace. Ta šola bo menda za vedno spomenovala tiste zapeljane ali pa domačimi izdajalcji, potem ni Pa dosegli so jo. Tudi je imel sem bil nikdar več razočaran, Tito v Belogradu Nemce ujet, ker je bil jih dodobra spoznal. To je tudi pomagal. No, pa Ko pridejo s posvetov katerih tudi Nemcem se ni zdelo še so poleg sodnikov udeležili več krvi preliti, da bi pa samo še izdajalcji se je glasila sod- našim izdajalcem ustregli je bilo to.

Spošno se vse obnavlja in ureja. Imeli smo tudi že volitve. Promet bo kmalu vozil do Odre, trkali so na vrata Berlina.

Po tej pomilostivi sem imel lahko obisk vsak teden, od doma sem prejel vsak dan kosi- lo, ker so nam v jetnišnici malo dajali. Dva meseca in pol so nam dajali dvakrat dnevno zmrzlo repo. Vode je bilo dosti, samo koste hrane niso dali. Videl sem pa nemškega paznika v jetniški kuhinji ko si je pekel narezke, pa sem dejal prijatelju: — "Sedaj naj

še pečejo šnicelne, saj jih potem sto let ne bodo". — Tudi na zrak sem hodil vsak dan, da sem odložil revmatizem, ker zidovje ga daje obilno.

Videli smo, da ne bo prejekonec vojne, da bo cela Nemčija pregažena in res se je to moralno izvršiti. Vedno smo z zanimanjem zasledovali uradna in neuradna; toda bolj zanesljiva poročila kako se prenika fronta. Dostikrat smo dejali, da bo Ljubljana zadnjena osvobojena, pa je res bila. — Bombardirana ni bila doli v razmerju kakor je bil Maribor ali Celje. Vedno bolj se je stiskal obroč okrog Nemčije, vsak dan manj je je bilo.

Ko se je bližal dan osvoboditve so sklicali združeni reaktivatorji za 3 maj v Ljubljani nekak parlament, ki je postavljal "vlado". Ta vlada je pozvala Trumana in Churchilla in Goebelsovi kovačnici A. D. Ulita in objavljena vest, da so partizani naj bi pa po istem pozivu odložili orožje. Vabili pa niso Stalina. Ta vlada je trajala samo do poldne, ker so bili Nemci še v Ljubljani.

Istega dne popoldne se je pa že pričel beg vseh grešnih obojenih.

**Don't forget
the need among our Allies**

GIVE GENEROUSLY TO
NEW YORK NATIONAL WAR FUND

Pismo...

S PRIMORSKEGA

Melrose Park, Ill. — Dne 10. t. m. sem dobila to pismo iz starega kraja iz ŠEMPASA, to je v Goriski okolici. Pismo mi je poslal brat. Prosim Vas, da se vam zdi doljov zanimivo za javnost, pričite v listu "Glas Naroda". Tu se vidi, kako so nemške zveri delale pri nas. — Pozdrav!

Mrs. T. Krkoch.

Šempas, 2:9:1945. — Draga sestra! — Ž veseljem smo danes prejeli tvoje pismo z dne 2. julija. Veseli nas, da ste v vaši družini vsi živi in zdravi. Pri nas pa je drugače. Mati je še živa, toda že od januarja tegla leta bolna. — Vojno smo strašno občutili. Nemci so nas neusmiljeno preganjali in ropali. Prvo so odpeljali Joška in ga prisili v njihovo vojsko. Pozneje so arretirali še Mirko, Mirko in Marijo. Na srečo pa jih v Nemčijo niso mogli več peljati. Ta čas sem ostal sam za vse delo z bolno materjo in Franeko. Pri delu so mi pomagali usmiljeni sosedji. Malo pred koncem vojnega so prišle hčere domov, a kmanu po prvemu veselju je prišla najhujša žalost, ki ne bo prenehala.

ZASTOPNIKI "GLAS NARODA"

California: San Francisco, Jacob Laushin*

Colorado: Johnstown, John Polants*

Pueblo, Peter Culig

Walsenburg, M. J. Bajuk*

Indiana: Indianapolis, Fr. Markich

Illinois: Chicago, Joseph Bevčič*

Chicago, J. Fabian (Chicago, Cle-
ro in Illinois)

Joliet, Jennie Bambich

La Salle, J. Splich

Mascoutah, Martin Dolenc

North Chicago in Waukegan, Math
Waršek

Michigan: Detroit, L. Plankar*

Minnesota: Chisholm, J. Lukancic

Ely, Jos. J. Pesch

Eveleth, Louis Gouze

Gilbert, Louis Versel

Montana: Roundup, M. M. Panian

Nebraska: Omaha, P. Broderick

New York: Gowanda, Karl Strnisha*

Little Falls, Frank Mast*

Worcester, Peter Rode*

Ohio: Barberston, Frank Troha*

Cleveland, Anton Bobek, Charles

Karlinger*, Jacob Resnik

Girard, Anton Nagode

Lorain, Louis Balant, John Kumše

Youngstown, Anton Kikelj

Oregon: Oregon City, J. Kobl*

Pennsylvania: Conemaugh, J. Brezovec*

Coverdale in okolina, Jos. Paternel

Bessemer, John Jevnikar

Export, Louis Supančič*

Farell, Jerry Okora

Forest City, Math Kamin*, Frank

Blodnikar

Greensburg, Frank Novak

Homer City, Joseph Kerin

West 33rd St.

Poštnih uslužbencev primanjkuje

Poštni ravnatelj v New Yorku Albert Goldman je sporocil, da potrebuje 3000 novih začasnih uslužbencev, ki bodo pomagali razposiljati božične zaviteke našim vojakom onstran morja.

Kdor bi hotel imeti začasno delo na pošti v New Yorku, naj takoj vloži prošnjo. Plača je 84 centov na uro; za delo od 6. zjutraj do 6. zvečer je 10% več, ali 92.4 centa na uro.

Zglasijo se naj osebno v sobotu 3216, v poslopu glavne pošte v New Yorku, 8th Avenue in West 33rd Street.

Angleško-Slovensko BERILO

Najboljši prípomoček pri učenju angleščine za starejše, ali mlajšim za učenje angleščine.

Za ameriške Slovence sestavil

Dr. F. J. KERN

avtor Angleško-slovenskega Besednjaka

Cena \$2.— s poštino

Knjiga je ilustrirana in v platno vezana

Naročila sprejema:

KNJIGARNA "GLAS NARODA"
216 West 18th St., New York 11, N. Y.

IGRALEC

IZ SPOMINOV MLADENIČA

Ruski spisal
F. M.
DOSTOJEVSKI

ROMAN

(21)

"Bonjour, (dober dan!) madame," se je po-klonila milje Blanche ceremonijelno in elegan-tno, hiteča pod videzom skrajne skromnosti in ljudnosti pokazati z izrazom obraza in fi-guro silno začudenje radi toli čudnega vpra-sanja in vedenja.

"O, oči je povesila, manerničeno in ceremo-nično; biti mora prava tička, nemara kaka i-gratka! Vzela sem si stanovanje tu zdolaj v hotelu," se je lipoma obrnila h generalu. — "Soseda ti bom. Ti je prav ali ne?"

"O, tetka! Verujte iskrenimi čuvstvom... moje zadovoljnosti!" je potrdil general, ki se je že nekoliko zavedel. In ker je znal včasih slučajno govoriti posrečeno, važno in s preten-zijo na efekt, je začel tudi sedaj dolgovezni-čati: "Tako smo bili vznemirjeni in potri po-vesteh o vaši bolehnosti... Dobivali smo tako brezupne brzojavke in nenadoma..."

"Saj lažeš, lažeš!" ga je prekinila takoj ba-bica.

"Toda kako," jo je še hitreje prekinil ge-neral in povzdigniši pri tem glas se trdil, da ne opazi tega "lažeš", "kako ste se vendar odločili za tako potovanje? Priznajte sami, da je v vaših letih in pri vašem zdravju... Toda vse to je prišlo tako nepričakovano, da je na-ke čudenje popolnoma umeyno. Silno me to veseli... in mi vsi (začel se je milo in vzhí-čeno nasmihati) zastavimo vse svoje sile, da bo za vas tukajšnja sezona najprijernejše raz-vedrilo."

"Nehaj že! Prazne marnje! Nafrazaril je zopet po stari navadi. Umejam že sama živeti; sicer pa ostarem v vaši bližini, ker rada po-zabim ludo. Kako, vprašuješ? Kaj je to ču-dnegat? Čisto priprosto. In zakaj se njim vsem čudno zdi? Zdravstvuj Praskovja. Kaj poče-njaš ti tukaj?"

"Zdravstvujte babica," je pozdravila Pav-lina in se ji približala. "Od kedaj ste na poti?"

"Evo, ta je še najbolj pametno vprasala, drugi pa samo oh in oh! Torej čuj: ležala sem, ležala, zdravili so me in zdravili, doktor-je sem zapodila in poklicala konjača od Niko-le, ki je neko žensko, ki je imela enako bo-lezen, ozdravil s seneno droboj. In tudi meni je pomagal; tretji dan sem se vsa spotila in vstala. Potem se se moji Nemci zopet zbrali, nadeli naočnike in modrovali: Ko bi šli sedaj — le za mejo v kako zdravilišče, bi zapiranje gotovo nehalo. Misliš sem si, zakaj pa ne?"

Tepci vseh tepevc pa so zaohali: Živa tja-ne dospete! Tu jih ima! Nekega dne pa sem se odločila, in sicer v petek minolega tedna ter vzela seboj služkinjo, Potapčiča in lakajo Fedora, ki sem ga pa že v Berlinu zapodila, ker se mi je zelel nepotrebhen in sem menila, da se lahko sama pripeljem. Vzela sem pose-ben vagon; nosačev je na vseh postajah do-volj in odnosajo te za dve grivni, (novce za tri kopake), kamor ti je draga. Hej, kako stanovanje imate?" je zaključila oziraje se. "Za-čegav denar, očka? Saj imaš vse zastavljen! Samo temu Francozu si lepih denarev dol-žan! Meni je namreč vse znano, da veš!"

"Jaz, tetka..." je pričel general v silni zadregi, "jaz se čudim, tetka... jaz vsaj moram brez vsakega nadzorovanja... pri tem moji izdatki ne presegajo mojih sredstev, in mi tukaj..."

"Ne presegajo, si rekel? A otrokom pa si go-tovo ugrabil poslednji novčič, varuh ti!"

"Potem, po takih besedah..." je začel ge-neral nevoljen, "jaz več ne vem..."

"Kaj ne veš! Najbrže se niti od ruletki ne odmakneš! Si vse pognal?"

General je bil tako osupel, da bi se bil skoro zadušil vsled priliva razburjenosti.

"Na ruletki? Jaz? Pri mojem stališču... Jaz? Zavidejte se, tetka, morda ste šebolehni..."

"Lažeš, lažeš! Saj vem, da te ne morejo od-trgati od nje. Vedno lažeš! Jaz pa še danes pogledam, kaj je takšega ruletki. Ti Praskovja mi povej, kaj si je vredno tukaj ogledati, a Aleksej Ivanovič mi pokaže; ti, Potapčič, ti zapiši vsak kraj, ki je vreden, da si ga ogle-dam. Kaj je tu vredno, da si ogledam?" se je okrenila naenkrat k Pavlini.

"Blizu so razvaline gradu, potem Schlan-genberg."

"Kaj je to Schlangenberg? Gaj?"

"Ne gaj, ampak gora. Tam je razglednik..."

"Kakšen razglednik?"

"Najvišja točka gore, ki je ograjena; od onod od krasen razgled."

"Tedaj bi bilo treba naslonjač na goro vle-či? Gadji privlečeo?"

"O, nosači se lahko dobe," sem rekel.

Tedaj je pesturna Fedosja privela generalo-va otroka pozdraviti babico.

"Ni treba poljubovanja. Ne maram poljubo-vati otrok; vsi otroci so smrkavi. Kako pa kajti, Fedosja?"

"Tukaj je silno, silno lepo, matuška Anto-nida Vasiljevna," je dejala Fedosja. "Kako pa je vam bilo, matuška? Tako smo že žalovali po vas!"

"Vem, ker si priprosta duša! So vti ti vaši gostje?" se je obrnila zopet k Pavlini. "Kdo je ta spaka v naočnikih?"

"Knez Nilskij, babica!" ji je pošeptala Pav-lina.

"Torej Rus? A jaz sem menila, da ne bo razumel! Morda ni niti slišal! Mister Astleja sem že videla. Toda, evo ga tu! Zdravstvuj-te!" ga je pozdravila nenadoma.

Astlej se ji je poklonil molče.

"No, kaj mi poveste lepega? Povejte mi kaj! Pretolmači mu, Pavlina!"

Pavlina je pretolmačila.

"To, da vas gledam z velikim zadovoljstvom in se veselim, ker vam služi zdravje," je od-govoril resno in uslužno.

Pretolmačili so babici, kateri so te besede-vidno ugajale.

"Kako Angleži vsikdar lepo odgovarjajo!" je pripomnila. "Vedno sem imela rada An-gleže, ker niso prav nič podobni Francozon. Pridite kaj k meni," je nagovorila zopet Aast-leja. "Potrudim se, da ne boste nezadovoljni. Prevedi mu to in mu reci, da stanujem tu zdolaj — tu zdolaj, slišite, zdolaj, zdolaj!" je ponavljala in kazala s prstom dol.

Astlej je bilo zelo zadovoljen s povabilom. Babica si je pozorno in zadovoljno ogledala Pavlino od nog do glave.

"Jaz bi te, Praskovja, ljubila," je rekla bi-poma; "imenitna dekleca si, boljša nego oni vti, toda značaj tvoj — uh! No tudi moj zna-čaj! Obrni se! Kaj inač podložene lase, ka-li?"

"Ne, babica, lastne."

(Daleje pridobljeno)

Jugoslovanska mladina v New Yorku

New York. — Jugoslovanska mladina v New Yorku (Yugo-slav Youth of New York) pri-redi svojo prvo konferenco v petek, dne 2. novembra 1945, ob osmi uri zvečer, v hotelu Capitol, v sobi "Blue Room". Hotel Capitol je na 51. ulici in 8. avenue.

Organizacija vključuje mla-dino slovenskega, hravatskega in srbskega pokolenja. Za pri-stop ni nobene pristojbine.

Na tej konferenci bo sprejet vzpored delovanja tekočega le-ta. Vse naše skupine kakor po-samezniki so vabjeni da pri-stovujejo te konferenci.

Carol Fijan,
Yugoslav Youth Committee
236 West 40th Street,
New York 18, N. Y.

Kupite en "extra" Victory Bond ta teden!

Angleško-Slovenski

BESEDNJAK

Iščel je novi angleško-slovenski besednjak, ki ga je sestavil

Dr. FRANK J. KERN

V njem so vse besede, ki jih potrebujemo v vsak danjem življenju. — Knjiga je trdo vezana v platnu in ima 273 strani.

Cena je \$5.00

Naročite jo pri:

KNJIGARNI "GLASA NARODA"

216 W. 18th Street New York 11, N. Y.

POLITICAL ADVERTISEMENT

Poslušajte
jutri (23. oktobra)
NA WJZ POSTAJI
ŽUPANA
FIORELLO H.
LA GUARDIA
ki bo govoril za
NEWBOLD MORRIS-A
od 7 do 7.15 P M

Mayor Fiorello H.
La Guardia
Newbold Morris

FRANK S. TAUCHAR
PREMINUL

Chicago. — V četrtek 11. oktobra je po kratki bolezni v Hines Veterans Hospitalu umrl Frank S. Tauchar, ki je bil dobro poznani med Slovenci ši-rom Amerike. Bil je dolga le-ta aktiven v krogih JSZ in SNPJ in se zanimal za vse javno življenje. Leta 1915 je bil na pittsburški konvenciji iz-voljen v glavn odbor jedno-te, katerega član je bil, dokler ni bil poklican v armado v prvi svetovni vojni, v kateri je bil ranjen zadnji dan, tik pred razglasom premirja. Po pri-hodu od vojakov je bil zoper zopet v glavn odbor in bil leta 1920 imenovan za začasnega gl. blagajnika — po odstopitvi br. Antonia Terboveca. Sem pa tam se je tudi ukvarjal s pisanjem črtic in člankov in sestavlje-ni nov "Taucharjev" kole-dar, v katerem je razdelil leto na enake mesece. Na to svoje delo je bil zelo ponosen. Bil je vesele narave, se vedno rad šalil in bil dober družabnik. Zadnja leta se je največ udej-stvoval pri Slovenskem delav-skem centru, kjer je bil pred-sednik družabnega kluba. Vseskozi se je zanimal tudi za društveno življenje in bil član Ferrerja 131 SNPJ. Star je bil 59 let in doma iz vasi Sv. Lenart nad Škofjo Loko. V Califor-niji zapušča bivšo ženo, pa-storko in sina, v stari domovini pa dva brata. Lep mu spo-min.

NOVI GROVOVI V
CLEVELANDU

Dne 8. oktobra je preminil na svojem domu John Supanc, star 59 let. Doma je bil iz Celja na Štajerskem, odkoder je prišel v Ameriko pred 35 leti. Tukaj zapušča žalujočo soprogo Antonijo, rojeno Fur-lan, hčer Mrs. Emma Reya in dva sina, nadporočnika E-mil in Spl. John.

Po dolgi in mučni bolezni je preminil na svojem domu do-bro poznani Mathias Urankar, star 63 let. Doma je bil iz vasi Spodnji Kašelj, fara De-vica Marija v Polju, kjer za-pušča brata Antonia in sestro Frančiško ter več sorodnikov. Tukaj je bival 33 let. Zapo-ča žalujočo soprogo Josephine, rojeno Sile, doma iz vasi Breg, fara Ribnica, sina Mathias ml., ki se nahaja pri vojakih v Nemčiji, dve hčeri, Mrs. Josephine Kubasky in Dorothy, enega vnuka in več sorodnikov.

EXPERIENCED
FINISHERS
ON
FLOORS

BEUBIS BROS. & CHOPNICK
231 WEST 29th ST. N. Y. C.
Chickering 4-0978

(204—210)

WATCHMAKER
(EXPERIENCED)
PERMANENT PEACETIME POSITION

HIGH PAY — 5 DAYS
Apply HARR WATCH CO.
545 FIFTH AVE., N. Y. C.

(204—210)

MOŠKO in ŽENSKO DELO
(Male and Female)

SHOES
SKIVER
Experienced Man or Woman
also To Do Perforation and Fold-ing or Stitching. — Excellent op-portunity for qualified person.
Apply CHAIN FOOTWEAR INC.
43 East 20th Street N. Y. C.

(205—211)

GIVE MORE THAN THANKS

STAR ★ EAGLE ★ STAR

NEW YORK NATIONAL WAR FUND

(204—206)

DECORATORS

ON CHINA (FLORAL)
SKILLED — GOOD PAY

Good Working Conditions — Per-manent Peacetime Position
Apply BLUE ARROWS —
51 WEST 3rd ST., N. Y. C.

(203—208)

OPERATORS
EXPERIENCED ON

BINDING & PINKING ATTACHMENTS

STEADY WORK — GOOD PAY

PLEASANT WORKING CONDITIONS

Apply: WIRTHGOLD UNDERWEAR CO.

780 EAST 138th STREET BRONX X. N. Y.

(204—210)

PAPER BOXES

GIRLS TO LEARN TRADE

STEADY WORK — GOOD PAY — Apply

C.Y.M.R.O.T. & C.Y.M.R.O.T.

57 GREENE STREET NEW YORK CITY

(205—211)

HOUSEKEEPER

PART TIME OR FULL TIME

SLEEP OUT — \$25 WEEK

Good Home — Small Apartment

in Ridgewood Section

Phone HE 3-4625

(203—205)

SLAMNIKARICE

MALE IN BOX MASINE

Dobar zaslugek — Stalno delo